

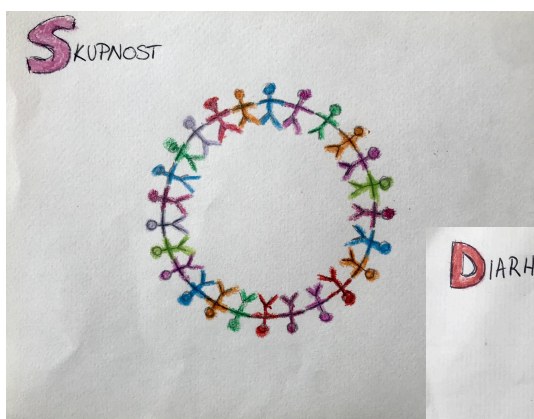
Slovenska zamejska skavtska organizacija

Kraški steg

Vzgojni načrt stega

2022-2025

Vzgojni načrt stega je pripomoček, ki voditeljem pomaga ustvariti skupno vizijo vodenja, varovancem in teritoriju, na katerem deluje steg, pa omogočiti **boljšo prihodnost**. Vzgojni načrt se piše približno vsaka tri leta, torej bo ta, ki ga imate pred sabo, veljal v letih **2022-2025**. Vzgojni načrt skupnost voditeljev redno preverja in po potrebi prilagaja.

Skupnost voditeljev Kraškega stega smo se vzgojnemu načrtu intenzivno posvečali od marca do oktobra 2022. Raziskovali in analizirali smo trenutno stanje Kraškega stega, varovancev in teritorija. Najprej smo izpostavili bogastva in omejitve, ki jih kot vodstvo predstavljamo za steg. Pri tem smo imeli pred očmi tudi to, kakšno je bilo stanje pred tremi leti (ko je začel veljati prejšnji vzgojni načrt stega) in kakšen želimo, da bo naš steg čez tri leta.

Da bi določili področja zavzemanja, na katerih menimo, da je najbolj potrebno delati v naslednjem triletju, in z željo, da bi naši varovanci postali **zdravi, veseli, karakterni močni in pokončni državljani**, smo najprej opravili analizo.

Notranja analiza varovancev in voditeljev: Voditelji smo pri notranji analizi izhajali iz šestih vsebinskih jeder skavtskega vzgojnega predloga SZSO, katerim smo dodali še nekaj skavtskih temeljev: *4 Baden Powellove točke* (vzgoja značaja; zdravje in telesna moč; ročna spretnost; duhovnost in pomoč bližnjemu), *vzgoja za služenje, življenje v skupnosti in sovzgoja, diarhija (prisotnost tako voditelja kot voditeljice v vsaki veji), igra, vzgoja za vero, samovzgoja, življenje v naravi, izkušnja, vzgoja narodnosti, skavtsko bratstvo in sestrinstvo*. Analizirali smo jih na podlagi naše izkušnje, opažanj in časa, ki ga preživljamo z varovanci.

Zunanja analiza: S pomočjo anket, pogovorov in odgovori na daljša vprašanja smo vprašali starše, šolnike, katehete, psihoterapevte, vzgojitelje, s katerimi se varovanci srečujejo na obšolskih dejavnostih, kako dojemajo otroke in mladostnike.

Pridobili smo veliko dragocenih informacij, ki so nam pomagale izdelati sliko trenutnega stanja našega stega. Marsikatera ugotavljanja so se ponavljala na več področjih, zato smo na podlagi teh določili, na čem bomo prednostno delovali v naslednjih treh letih. **Pet področij zavzemanja** zaobjema torej:

- 1. Izkušnja izbire od mladiča do človeka odhoda: čutiti poklicanost za služenje**
- 2. Skupnost: odnosi, red in disciplina**
- 3. Izkušnja vere: biti pričevalec, živeti vero**
- 4. Konkretna izkušnja, življenje v naravi**
- 5. Diarhija**

1. Izkušnja izbire od mladiča do človeka odhoda: čutiti poklicanost za služenje

Varovanci so v fazi razvoja, v kateri morajo stalno izbirati. Skavtska vzgojna ponudba temelji na tem, da varovancem stalno ponuja priložnosti za izbiro, preko katere rastejo, se razvijajo v viziji človeka odhoda. Na splošno imajo varovanci tudi izven skavtov težave s prevzemanjem odgovornosti, postavljanjem ciljev in prioritete. Manjka jim samozavesti in odločnosti.

Z vidika skavtske vzgojne ponudbe menimo, da bi si morali začrtati jasne smernice o napredovanju posameznika skozi vse veje do človeka odhoda, ki bi spoznal izbiro, bil v njej kompetenten in se responsabiliziral v njej.

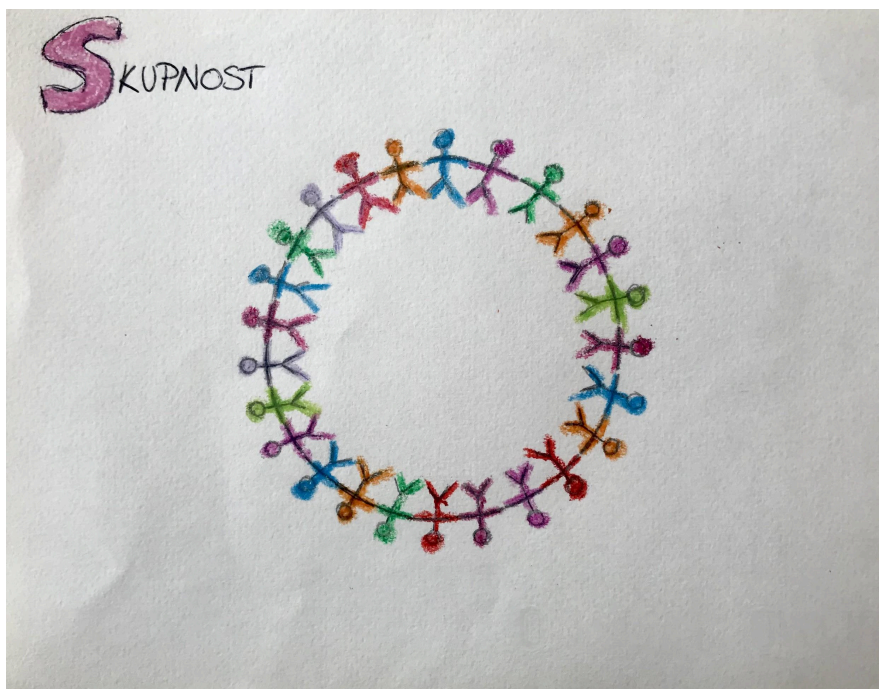
V stegu opažamo osip varovancev na poti do odhoda; tudi ljudje odhoda, ki se odločijo za služenje v organizaciji, večkrat niso zares ponotranjili izbire služenja. Namesto služenja iz poklicanosti, izvajajo služenje iz dolžnosti, kar tem voditeljem onemogoča, da bi bili pravi pričevalci služenja kot življenjske države. Opažamo, da smo kot voditelji ljudje polovičnih izbir, ki stalno delamo kompromise za različne stvari, za katere se odločamo, ne da bi izbrali ene in se tej zares posvetili.

SPLOŠNI CILJI: vzgoja k izbiri in prevzemanju odgovornosti

Specifični cilji:

- Vpeljati in ovrednotiti metodološka sredstva v luči EON-a (enotnega osebnega napredovanja): pleni, podvigi, osebne specializacije, poglavje, točka na poti; upoštevanje izbir, ki niso v skladu z zgornjim, ampak so še vedno izbire (pozdrav klanu, druge prioritete ...)
- predajanje poklicanosti za služenje (zgodbe voditeljev, vzgoja k dobremu delu)
- spremljanje osebnega napredovanja

2. Skupnost: odnosi, red in disciplina

Iz pogovorov s starši, učitelji, kateheti, trenerji izhaja precej negativna slika, kar se tiče odnosov, reda in discipline. Že nekaj let pri nekaterih skavti niso prioriteta, ker imajo naši varovanci številne dejavnosti. O odsotnostih ne obveščajo redno, nizka prisotnost na sestankih pa nam ne dovoljuje, da bi speljali dejavnosti, kot si jih zamislimo. Zaradi pandemije smo preživljali manj časa skupaj, zato so se naši odnosi nekoliko skrhalo, kar je sicer splošen trend v družbi. Posledično je težje ustvariti skupnost.

V letih smo nekoliko zanemarili odnos s starši, ki nam hkrati niso v pomoč, ker ne dajejo prave vrednosti našim dejavnostim in z njimi ne moremo sodelovati. Potrebovali bi večje sodelovanje, odgovore na maile in obiskovanje sestankov za starše.

Zaradi vseh teh dejavnikov čutimo potrebo po vzpostavitvi pravil (**disciplina**), preko katerih pridemo do kontinuitete in doslednosti (**red**), ki nam pomagata pri vzpostavitvi **odnosov** in grajenju **skupnosti**.

SPLOŠNI CILJ: Grajenje in utrjevanje skupnosti

Specifični cilji:

- Pogovarjanje za grajenje spoštovanja, odnosa, zaupanja
- Odnos s starši: redni sestanki, predstavitev skavtskega življenja in figure voditelja
- Rednost: pravila za prisotnost, obveščanje, načrtovanje
- Kontinuiteta metodoloških prijemov in vizija vodenja
- Koledar

3. Izkušnja vere, biti pričevalec, živeti vero

V notranji in zunanji analizi je prišlo na dan, da je tako med varovanci, kot tudi v družinah in med voditelji vedno manj gorečih vernikov, pravih pričevalcev. Pri skavtih se sicer redno posvečajo veri, a je to velikokrat dejavnost zase, ne čuti se, da bi bila vera temelj vsega. Varovanci prihajajo iz zelo različnih družinskih okolij, nekateri nimajo verske vzgoje, veliko pa jih je tudi takih, ki dojemajo vero in zakramente kot obveznost, tradicijo, pripadnost skupnosti. Pritisk vrstnikov in nevernikov je zelo močen in včasih vodi v stigmatizacijo vernikov.

Težava je tudi v tem, da delujemo na zelo velikem teritoriju in smo prisotni v številnih župnijah. Posamezno krdelo/četa/klan so prisotni v več župnijah, zato je odnos z njimi zelo različen.

SPLOŠNI CILJ: Živeti vero kot posameznik in v skupnosti

Specifični cilji:

- Nuditi varovancem iskreno izkušnjo vere, ki naj ne bo ločena dejavnost
- Spoznavati in ponuditi zakramente na skavtski način
- Destigmatizacija vernikov preko pričevalcev vere

4. Konkretna izkušnja, življenje v naravi

Glede na čas v katerem živimo in trenutno vedno večjo usmeritev v abstraktno razmišljanje in virtualni svet, opažamo, da naši varovanci težko grejo v akcijo, konkretizirajo in uresničijo cilje, želje, sanje. Veliko časa neproduktivno preživijo pred računalniki in drugimi tehnološkimi pripomočki, zato včasih izgubljajo stik z realnostjo. Velikokrat se proces zaustavi pri opažanju in idealiziranju virtualnega sveta. Šolski sistem ne privilegira učenja iz izkušenj.

Vedno manj je fizičnega dela, materialnosti. Tako v notranji kot zunanji analizi opažamo, da so otroci vedno manj ročno spretni in se ne znajo obnašati v naravi (mož in ženska gozda), primanjkuje volje sprejemanja izzivov. Tudi voditeljem primanjkuje sprejemanje izzivov skavtstva in doživljanje skavtizma kot nekaj aktivnega.

SPLOŠNI CILJ: Iz abstraktnega v konkretnost: igra, pustolovščina, izzivi

Specifični cilji:

- ovrednotiti skavtske veščine v vseh vejah in SkVo-ju
- izhodi v naravi na divje
- odgovorna raba tehnologije

5. Diarhija

Za diarhijo smo izhajali iz tega, da skoraj nimamo moških voditeljev. Zaradi tega postajamo preveč šolski, preveč sedimo za mizo in debatiramo, namesto da bi živeli skavtstvo preko konkretnih izkušenj, k čemur so bolj nagnjeni moški. Cilj je, da v vsako vejo damo vsaj eno moško figuro. Če nimamo formiranega voditelja, ovrednotimo starejšega klanovca. Iskati moške pomočnike, pri katerih vidimo, da bi lahko bili potencialno dobri skavti in ki bi jih aktivno vodenje tudi zanimalo in veselilo, diarhija v vodstvu, ponuditi dejavnosti, ki bi pritegnile tako fante kot punce. Do konca tega načrta moramo v vodstvu imeti vsaj 3 nove moške voditelje. Tudi v vodstvu moramo stremeti k temu, da so sestanki konkretni (ki ne odvrčajo moških) in ne tako abstraktni kot do zdaj.

Splošni cilj: Uresničiti diarhijo

Specifični cilji:

- V vsaki veji ena moška figura
- Ponuditi dejavnosti, privlačne za fante
- Povabiti moške zunanje izvajalce

Področje zavzemanja	Glavni cilji	Specifični cilji
1. Izkušnja izbire od mladiča do človeka odhoda: čutiti poklicanost za služenje	Vzgoja k izbiri in prevzemanju odgovornosti	<ol style="list-style-type: none"> 1.vpeljati in ovrednotiti metodološka sredstva v luči EON-a: pleni, osebne specializacije, točka na poti; upoštevanje izbir, ki niso v skladu z zgornjim, ampak so še vedno izbire (pozdrav klanu, druge prioritete ...) 2. predajanje poklicanosti za služenje (zglede voditeljev, vzgoja k dobremu delu) 3. spremljanje osebnega napredovanja (osebne shede)
2. Skupnost: odnosi, red in disciplina	Grajenje in utrjevanje skupnosti	<ol style="list-style-type: none"> 1.Pogovarjanje za grajenje spoštovanja, odnosa, zaupanja 2.Odnos s starši: redni sestanki, predstavitev skavtskega življenja in figure voditelja 3. Rednost: pravila za prisotnost, obveščanje, načrtovanje, koledar 4. Kontinuiteta metodoloških prijemov in vizija vodenja 5.Koledar
3. Izkušnja vere, biti pričevalec, živeti vero	Živeti vero kot posameznik in v skupnosti	<ol style="list-style-type: none"> 1.Spoznavati in ponuditi zakramente na skavtski način 2. Nuditi varovancem iskreno izkušnjo vere, ki naj ne bo ločena dejavnost 3.Destigmatizacija vernikov preko pričevalcev vere
4. Konkretna izkušnja, življenje v naravi	Iz abstraktnega v konkretnost: igra, pustolovščina, izzivi	<ol style="list-style-type: none"> 1. ovrednotiti skavtske veščine v vseh vejah in SkVo-ju 2. izhodi v naravi na divje 3. odgovorna raba tehnologije
5. Diarhija	Uresničiti diarhijo	<ol style="list-style-type: none"> 1.V vsaki veji ena moška figura 2.Ponuditi dejavnosti, privlačne za fante 3. Povabiti moške zunanje izvajalce